

До Председателя на Научното жури,
назначено със Заповед на Ректора на Медицински Университет-Варна

N: P-109-93/21.03.2024 год.

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Ирина Иванова Иванова, д.м., Ръководител УС по Гастроентерология, хепатология и хранене към Втора Катедра по Вътрешни болести, Факултет "Медицина", Медицински Университет "Д-р П. Стоянов", гр. Варна

Относно: обявен конкурс за заемане на академична длъжност "Професор" в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина по научна специалност "Гастроентерология", обнародван в ДВ, бр. 07/23.01.2024 г.

Със заповед на Ректора на МУ-Варна P-109-93/21.03.2024 г. съм определена за член на научното жури по посочения конкурс, а с решение на НЖ, отразено в Протокол N.1 от 4.04.2024 съм определена да изготвя становище.

По обявения конкурс документи е подал един кандидат: доц. д-р Ангелия Йорданова Атанасова, д.м.н.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси с кандидата.

Получих всички необходими документи за изготвяне на становището от отдел "Кариерно развитие" на МУ-Варна, точно описани и подредени от кандидата. Становището изготвих, съгласно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

1. Кратка биографична справка за кандидата.

Ангелия Йорданова Атанасова е родена на 16 юни 1961 г. в град Варна. Завършва с отличие през 1980 г. средно образование в Четвърта Езикова Гимназия с преподаване на френски език, гр. Варна, а висше образование ОКС "магистър" по специалност "Медицина" с отличен успех през 1986 г. в Медицински Университет - гр. Варна. След кратка работа като лекар ординатор в ПОКБ-гр. Шумен, от юни 1987 г. спечелва конкурс и започва своята професионална дейност в Клиника по гастроентерология на МБАЛ "Св. Марина" и МУ- гр. Варна, последователно като лекар-асистент, лекар-старши асистент (от 1994 г.), лекар-главен асистент (от 1997 г.) и лекар-доцент (от 2015 г.), която продължава по настоящем. Придобива 2 специалности: "Вътрешни болести" през 1994 г. и "Гастроентерология" през 1996 г. Защиства последователно ОНС "Доктор" по специалност "Гастроентерология" през 2014 г. с дисертационен труд

на тема **“Клинична оценка на пациентите с язвен колит-съвременен подход”** и НС „Доктор на науките“ по същата специалност през 2021 г. с дисертационен труд с тема **“Серумната експресия на микрорибонуклеинови киселини при пациенти с хронични възпалителни болести на червата”**. Кандидатът владее отлично френски, английски и руски език.

2. Научна дейност

Цялостната научна дейност на доц. Д-р Антония Йорданова Атанасова включва общо 201 публикации, 2 дисертации на тема **“Клинична оценка на пациентите с язвен колит-съвременен подход”** и **“Серумната експресия на микрорибонуклеинови киселини при пациенти с хронични възпалителни болести на червата”**, монография - хабилитационен труд от 2013 г. със заглавие **„Хронични възпалителни заболявания на червата – поглед от XXI век (съвременни аспекти)“** и 3 участия като автор и съавтор в учебник и учебни помагала (**„Тетрадки за студенти“**, 2001 г., **„Наръчник по хепатогастроентерология за фамилния лекар“**, 2002 г., **„Спешна педиатрия“**, 2013 г.). Доц. Атанасова е участвала в 71 научни форума с доклад или представяне на постер, със значителен принос от публикациите с резюме от ежегодното участие в конгресите за Европейската Организация за болестта на Крон и язвен колит (ECCO) в изданието с висок IF **“Journal of Cronh's and colitis”**.

За настоящия конкурс доц. Атанасова представя следните реални научни публикации: 10 пълно текстови научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (с принос от 336.5 наукометрични точки), равностойни на хабилитационен труд; описаните два дисертационни труда; 14 публикации и доклади в научни издания, повечето (12 от тях) в англоезична литература, както и 40 публикации и доклади от не реферирани списания с научно рецензиране. Според изготвената академична справка, научната продукция на доц. Атанасова значимо надхвърля минималните количествени наукометрични изисквания за заемане на АД „Професор“, предвидени от ПРАС на МУ-Варна по всички показатели:

- по показател В4 представя 336.5 т.;
- по показател Г7-Г8 – 884.31 т.;
- по показател Д10-12 – представя 22 цитирания (310 т.);
- по показател Е13-22 – 295 точки;
- допълнително, трябва да се посочат и 5 пълно текстови публикации извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Професор“.

Публикационната активност за целите на конкурса е равномерно разпределена в периода от последните 10 години и изключва публикациите на кандидата за целите на защитената НС „Доктор на науките“ и за конкурса за АД „Доцент“. В 60 % от публикациите, равностойни на хабилитационен труд доц. Атанасова е първи автор, а 3 (30%) от предоставените публикации имат общ IF

=7.7 и са публикувани през последните 4 години. Следователно, доц. Атанасова е водещ автор в публикационната активност с трайни научни интереси в областта на гастроентерологията.

Тематиката на разработките на доц. Атанасова и научните приноси могат да се обобщят в следните направления:

- Задълбочено изучаване на клиничните и научни аспекти на **Възпалителните болести на червата (IBD)**, както Болест на Крон (БК), така и язвения колит (ЯК) – методи за тяхното ранно диагностициране, за оценка на тежестта, включително и от погледа на пациента за качеството му на живот, дълготрайно проследяване на еволюцията, ефективността на патогенетичното лечение с извеждане на прогностични маркери, подкрепящи вземането на клинични решения. Доц. Атанасова от дълги години е признат експерт във всички направления на IBD патологията в България. Емпиричният продължителен, над 30 години клиничен опит тя компетентно обобщава в дисертационните трудове, статии и доклади и монография. Доц. Атанасова въвежда и развива ендоскопските методи за оценка на IBD и обучава редица лекари в практическите аспекти на ендоскопската диагностика. **Безспорно, важен и оригинален научен принос е свързан с оценка на екстрацелуларната, серумна експресия на miRNA чрез RT-qPCR при IBD, като потенциален маркер за възпалителна активност, обхват и фенотип на болестта.** Макар и начални, върху малък брой пациенти изследванията на доц. Атанасова показват, че: miRNA профилът при активност на БК и ЯК е различен и miRNA са приложим допълнителен показател за прогноза и ефективност на лечението. Доц. Атанасова обобщава в много доклади на научни форуми клиничния опит от приложението на биологично лечение при IBD. Не на последно място трябва да се посочат данните на доц. Атанасова за връзката между дефицит на вит. Д, експресия на miRNA и тежестта на IBD, както и за ролята на програмираната некроза, носещи научни познания за патогенезата на чревното възпаление. Доц. Атанасова е съ-автор в публикациите, показващи повишаване на имунохистохимичната експресия на RIPK3 в чревна биопсия при активен ЯК и БК. Друго направление е проучването на серумното ниво на аденозин деаминазата (ADA), като потенциален неинвазивен показател за активност на IBD. Доц. Атанасова е ерудиран и опитен изследовател на връзката белодробна и извънбелодробна туберкулоза (ТБК) и IBD. Признати са нейните публикации в България и в Европейски научни форуми в определяне на рисковите пациенти за реактивация на ТБК, начини за ранното откриване на тези инфекциозни усложнения и клиничното поведение при тези трудни пациенти.
- Научни и научно приложни и методични приноси в хепатологията, специално в областта на **стеатозните чернодробни увреждания**, свързани с метаболитна дисфункция и инсулинова резистентност, задълбочен анализ

на вероятната връзка между бактериалната чревна флора и епидемичния възход на затлъстяването. Също така, Доц. Атанасова има безспорен принос в регистрацията и обхващането на пациентите с **хроничен В и С-вирусен хепатит**, в оценката и подготовката им за иновативно антивирусно лечение. Доц. Атанасова развива методите за ехографска (УЗ) диагностика на пациентите с хронични чернодробни заболявания, включително и водената от УЗ чернодробна биопсия в Клиника по гастроентерология към УМБАЛ „Св. Марина“.

- Общо интернистични научни интереси и участие в прехода на млади пациенти с хронични заболявания от детска към патология при възрастни с клинични консултации, съвместни регистри и публикации с Катедра „Педиатрия“ в МУ-Варна.

Доказателство за научно-изследователската дейност на доц. Атанасова е участието и в 4 научни проекта, 1 от които международен. На два от научните проекти доц. Атанасова е ръководител, като последният и актуален проект към ФН на МУ-Варна касае изследването на съвременни биомаркери при неалкохолна мастна чернодробна болест. Доц. Атанасова е научен ръководител на 3 докторанта на МУ-Варна, 2 от които са завършили успешно със защита на дисертационен труд в специалност „Гастроентерология“. Доц. Атанасова е признат, ерудиран член на Българското дружество по гастроентерология, ендоскопия и ехография и на Европейската организация за изучаване на IBD. Тя е съ-основател на Българското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене. Като експерт участва в научно жури, рецензиране на статии, оценка на научни проекти.

3. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Атанасова е преподавател по „Вътрешни болести“ от 1987 година, като понастоящем е най-опитният учител на студенти по „Медицина“ в УС по гастроентерология, хепатология и хранене. Към МУ-Варна доц. Атанасова е лектор и водещ семинари и упражнения в две направления: анатомия и вътрешни болести, като успешно съчетава обширни предклинични и клинични познания. Традиционно, тя е обичан преподавател с високи педагогически качества на студенти в 5-ти курс и стажант-лекари в дисциплината „Вътрешни болести – част 2“ и СИД „Абдоминална ехография в гастроентерологията“, активно участва в обучението и изграждането на специализанти по „Вътрешни болести“ и „Гастроентерология“. Доц. Атанасова води лекции и семинари към Катедра Анатомия и клетъчна биология на студенти по „Медицина“, „Дентална медицина“, МК-Здравни инспектори, участва и в лекционния курс по „Пропедевтика на вътрешните болести“. Доц. Атанасова се включва и в английско обучение на студентите по „Медицина“, в семинари и лекции по ВБ на акушерки, „Фармакотерапия на ВБ“ за студенти по „Фармакология“ и така ежегодния хорариум надхвърля минималните изисквания на МУ-Варна. Доц. Атанасова е член на изпитни комисии на студенти по „Медицина“ и в комисията

за държавен изпит по „Вътрешни болести“. Тя активно участва в основния курс на специализанти по „Гастроентерология“ и в тематичните курсове за обучение по абдоминална ехография и гастроинтестинална ендоскопия с лекции. Също така е ръководител на обучения на специализанти по ехография и ендоскопия, както и ръководител на комисията за ВСД в областта на гастроинтестиналната ендоскопия I и II ниво. Под авторитетното ръководство и обучение на доц. Атанасова са подготвени повечето успешно практикуващи специалисти по „Гастроентерология“ във град Варна и Североизточна България и съм свидетел на добри думи и спомени на колеги, на които е посветила време за обучението им. Като началник на Клиника по гастроентерология мога да съм благодарна и да потвърдя, че Доц. Атанасова е учител на всеки един лекар от екипа на звеното. Признание за дейността ѝ е участието в изпитна комисия по специалност „Гастроентерология“. Доц. Атанасова е научен ръководител на 3 докторанта и с нейна помощ завършиха работата си поне още 1 докторант на УС по Гастроентерология, хепатология и хранене. Допълнително, трябва да се отбележи участието в обучителни курсове на семейни лекари, в пост-дипломното обучение на други специалности, като хирургия.

В представената справка за учебна натовареност на доц. Атанасова, издадена от МУ-Варна е ясно, че кандидатът покрива и надвишава изискванията за учебна натовареност за заемане на АД „Професор“ според ПРАС на МУ-Варна.

4. Лечебно-диагностична и експертна дейност

Доц. Атанасова има богат клиничен опит, като сътрудник на Клиника по гастроентерология от 1986 година. Преминала е множество курсове на пост-дипломно обучение по специалността: в Клиника по хепатология и гастроентерология при Университетска болница Жан- Минжо при проф. Жан-Филип Миге през 1998 г.; участия в академиите към Европейските организации EAGEN, ECCO, ESGE и в националните „училища“ по гастроентерология, ехография и ендоскопия. Доц. Атанасова развива методите на конвенционална и мултипараметрична и инвазивна абдоминална ехография и на гастроинтестинална ендоскопия. Пионер е в създаването на регистрите по „Възпалителни чревни заболявания“ и „Хронични вирусни хепатити“ към звеното, като реферативен център III ниво. Ръководи научно-практическото направление по IBD в УМБАЛ „Св. Марина“ с авторитетни отзиви от български гастроентеролози. Председател е на Комисия за биологично лечение на IBD и е член на комисиите за антивирусна терапия на хепатит В и С, хелаторно лечение на болестта на Уилсън, приложение на панкреасни ензимни препарати към УМБАЛ „Св. Марина“. Приема и актуално води школата за обучение по гастроинтестинална ендоскопия в Клиниката по гастроентерология и е председател на комисиите по ВСД за горна и долна ендоскопия I и II ниво. Консултант е в Експертния център по муковисцидоза към УМБАЛ „Св. Марина“ от 1997 г. С участието си в консултативна дейност в Клиниките по педиатрия, тя

сполучливо успява да помогне на прехода на деца с хронични заболявания към грижите за тях в Клиника по гастроентерология. Доц. Атанасова е авторитетен член на Българското дружество по Гастроентерология, ендоскопия и абдоминална ехография, Българското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене и Европейската организация по IBD - ECCO. Не на последно място, в амбулаторната практика тя е признат успешен и всеотдаен специалист с отлични отзиви.

5. Заключение

Доц. Д-р Антония Йорданова Атанасова, д.м.н. има богата научно-изследователска дейност и е признат, утвърден лекар с отлични умения на мултидисциплинарен клиницист, гастроентеролог и преподавател. Развитието ѝ във всички посочени направления, доказани с предоставените от кандидата материали и личните ми впечатления, дават основание за **положителна оценка на предложението за присъждане на академична длъжност „Професор“ на доц. Д-р Антония Атанасова.**

13 май 2024 г., гр. Варна

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/доц.д-р Ирина Иванова, д.м./